

RIGHTS of disabled. know them! claim them!

Հաշմանդամների
իրավունքները.
իմացե՛ք Ձեր
իրավունքները,
պահանջե՛ք Ձեր
իրավունքները

შშმ პირთა
უფლებები
იცოდე ისინი!
მოითხოვე მათი
უზრუნველყოფა!

Austrian
 Development Cooperation

About the programme of socio-economic reintegration of mine victims in South Caucasus

ITF Enhancing Human Security (ITF) initiated its socio-economic reintegration programme for mine victims in South Caucasus in the end of 2009. The project's success gained donors support and will thus continue in Armenia and Georgia till late 2015 in partnership with the missions of the International Organization for Migration (IOM) in these two countries. The leading donor to the programme is Austrian Development Cooperation through Austrian Development Agency.

The programme implements human rights based approach and promotes the rights and needs of mine victims through the framework of Convention on the Rights of Persons with Disabilities for the purpose of guaranteeing mine victims the exercise and enjoyment of the human rights set out in the Convention. The programme acts as a catalyst to promote effective provision of statutory rights and benefits to which persons with disabilities (including mine victims) are entitled according to the official policy and international commitments of Armenia and Georgia. In essence the programme enables landmine victims and their families, as a vulnerable and marginalised group, to enjoy their human rights and earn their livelihoods, improve their standard of living and become participatory members of their communities.

Հարավային Կովկասում սկսններից տուժածների սոցիալ-տնտեսական վերահսկողության ծրագրի մասին

ITF- մարդկանց պատժանություն մեծացման (ITF) կազմակերպությունը 2009թ. վերջին նախաձեռնեց Հարավային Կովկասում սկսններից տուժածների սոցիալ-տնտեսական վերահսկողության ծրագիրը: Հաջողությունների շնորհիվ ծրագիրն արժանացավ գնումների աջակցությանը, ուստի Հայաստանում և Վրաստանում այն Միգրացիայի Միջազգային Կազմակերպության (ՄՄԿ) տեղական գրասենյակների հետ համատեղ կառուցվել է մինչև 2015թ. վերջերը: Ծրագրի կիրառման գնումը Զարգացման Ավստրիական Համագործակցություն է՝ Ավստրիական Զարգացման Գործակալության միջոցով:

Ծրագիրն իրականացվում է մարդու իրավունքների պիլիքից և խթանում է Համաճարակաբանության ունեցող անձանց իրավունքների մասին կանխնայի (ՀՈՒԱԻԿ) ներքին ակնհայտից տուժածների իրավունքներն ու կարիքները՝ երախտաբանությամբ Կանխնայի սահմանված մարդու իրավունքների խթանումը: Ծրագիրը խթանում է Հայաստանի և Վրաստանի պատժանության ֆալսիֆիկացիայի ու միջազգային հանձնառություններով ստանձնած օրենսդրական իրավունքների ու արտոնությունների ապահովումը համաճարակների (այդ թվում սկսններից տուժածների) համար: Ծրագիրն, ըստ էության, թույլ է տալիս սկսններից տուժածներին ու նրանց ընտանիքի անդամներին, որպես կարիքավոր խումբ, վստահել մարդու իրավունքները, վստահել իրենց ապրուստը, բարելավել իրենց կենսամակարդակը և լինել ներգրավված ֆալսիֆիկացիայի իրենց համայնքներում:

Ծրագրի ներքին ապահովվում է միկրոֆինանսավորման և աշխատանքի (նաև խնամքի)

Տամբրետ ԿազգասիաՄի միմդինարե Նալմիտ Լաճարալեբուլտա Տոցիալուր-եգոնոմիկուրի Րեյնտեգրացիյի Սրոգրամի Մեսաճեբ

ՏաերտաՄորիսո Տաերաստրո ֆոնդիս (ITF) օնդիգադիտի 2009 Ֆլուս Տամբրետ ԿազգասիաՄի Նալմիտ Լաճարալեբուլտա Սրոցիալ-եգոնոմիկուրի Րեյնտեգրացիյի Սրոգրամա Լադիֆու:

Սրոգրամի Ֆարմադեբիտ Գանճոցիլեղեբամ Լոնոցեբիս Մճարադեբա Մոդոճա Լա Տաճարտեղոսա Լա Տոմբետի օդի միգրացիյի ՏաերտաՄորիսո օրգանիզացիյի (IOM) միսդեբտան ԵրտաԼ 2015 ՖլամԼե ԳադրԼեղեբա:

Սրոգրամի մտաճարի Լոնոցիա Զճտրիյի Գանճիտադեբիս Տադեդտրո Սրոգրամի, տանաՄՄրոմոլոբա Գանճիտադեբիստոցի, ֆարգեղեբի:

Սրոգրամի ՏաֆուդեղաԼ Դեղեց ԼաԼմիսի Դիլեղեբեբի, միսի ԼաԼա Լա Նալմիտ Լաճարալեբուլտա Սրոցիալ Դիլեղեբեբիս Լա Տաճիդեղեբիս Նեղմեղիլոբա ՄՄ Սրոցիալ Դիլեղեբաժա Կոնճեցիյի Տաֆուդեղա, Լա Լոգուդեդիտ ԳաճալիսՖինդեբուլտի Դիլեղեբեբի ԼաԼեցի Գարանդիյիս Լա Գաճեղեբիս միճնիտ: Սրոգրամա ԴիլեցիսՖինդեբ ՄՄ Սրոցիալ, մաժ Մորիս Նալմիտ Լաճարալեբուլտա Սրոցիալ, Կոնճեցիյիտ Լա Տոմբետիս Լա Տաճարտեղոս միգր Լեղեբուլտի ՏաերտաՄորիսո Վալեղեբուլտեբիտ Լա օդիցիալուրի Սոլիդիցիյի Լոգուդեդիտ միճնդեբուլտի Տաճիլիտ ԳաճալիսՖինդեբուլտի Դիլեղեբեբիս Լա Դճիդադեցոդեբի Դեղեղեղե Գանճոցիլեղեբաժա Լա Գաճեղեբաժա:

The programme provides micro crediting and (self) - employment opportunities for mine victims and their family members, enhancing capacities of national stakeholders for addressing the socio-economic needs of disabled persons, awareness raising and advocacy to increase political and policy support to wider communities of persons with disabilities including mine victims. The intervention mainly contributes to respect, support and implementation of right to work and employment, right to education, inclusion and adequate standard of living of persons with disabilities. It supports change of policies, attitudes and approaches to disability that would ensure the full equality and participation of persons with disabilities, including mine victims, in Georgian and Armenian society.

Կնարակադրությունը սկսններից տուժածների ու նրանց ընտանիքի անդամների համար, օգնելու ռադիկալ կառույցների կարողությունների օգնության՝ համաճարակների սոցիալ-տնտեսական կարիքները հաղթելու համար, իրադեղեղեղե և ռադիկալիզացիայի գործունեության խթանումը համաճարակների, այդ թվում՝ սկսններից տուժածների հանդեպ ֆալսիֆիկացիայի ու ֆալսիֆիկացիայի մասով օրենսդրությունը մեծացնելու նպատակով: Այս ամենը կիրառվում է նպատակով է աշխատելու, Գաճիլեղեղե, կարողության իրավունքների խթանումը, սոցիալական ներառումն ու համաճարակների համադեղեղե կենսամակարդակի ապահովումն հանդեպ հարգանքի ու աջակցության ապահովումը: Ծրագիրը նպատակ ու համաճարակների վերաբերյալ ֆալսիֆիկացիայի, վերաբերյալն ու միտցիանների փոփոխություններն, որոնք կապահովեն համաճարակների, այդ թվում՝ սկսններից տուժածների լոգիկալ հալստադրությունը և մասնակցությունը հալստադրական կյանքին Հայաստանում և Վրաստանում:

Սրոցիլիտի արևի Դիմի մԼԼոմարոցի, Րոմ Դճիլեղեղեղե Տաճեղեղե Նալմիտ Լաճարալեբուլտեբիս Լա մաժի օդաճի Ֆլեղեղե, Րոցիլեղե Լաճեղեղե Լա օրոլիդեղեղե ճգուղիս միգր ԼաԼմիսի Դիլեղեղեբիս Գաճեղեղե Լա Տաերեղե Ֆլարոս Մեղմն, Եղեղեբիս Տաճարեղեբի Գաճեղեղեբա Լա ՏաճոգաԼեղեբի Եղեղեբաժի Դարտուլոբա:

Սրոցիլեղեղե ԳաճալիսՖինդեղեղե Նալմիտ Լաճարալեբուլտեբիս Լա մաժի օդաճի Ֆլեղեղեբիստոցի միգր-Տեղեղեբի Գաճեղեղե Լա տեղիտ-Լաճաղեղեբի Սերճեղեղեբի Մեղմն, ճեղեղեբաժի արեղեղե Լաճեղեղեբի մճարեղեբի Սոլեցիլիտի Գաճեղեղե, մաժի Եղեղեղեբիս ԼաԼեղեղե ԼաԼեղեղեբա, ՄՄ Սրոցիալ Տոցիալ-եգոնոմիկուրի Տաճիդեղեղեբի ԼաԼաճեղեղեբի միճնիտ: Ես Նեղս Մեղիլեղեղե մաժի Լաճաղեղեբի, Գանաղեղեբի, Դարտուլոբիս Լա Եղեղեբիս Մեղաճալիս Տաճարեղեբի Մեղմնի Սրոցիլեղեղե Լա Լա Դիլեղեղեբաժա Գանճոցիլեղեբաժա:

Սրոցիլեղեղե Նեղս Մեղիլեղեղե Եղեղեղեբիս Մեղաճալ Մեղիլեղեղե Մեղաճեղեղեբիս Տեղեղեղե արեղեղե Սոլիդիցիլեղեղե Լա միԼոցիլեղեղե Լա ՄՄ Սրոցիալ տանաՄորոբիս Լա մաժի մոնաՖիլեղեղեբի Գաճեղեղե ճարտուլ Լա Տոմբետ ՏաճոգաԼեղեղեբաժի:

რას ნიშნავს შეზღუდული
მესაძლებლობები?

Disabilities affect people in different ways. Many people associate the 'disabled' with someone who is in a wheelchair, or who is blind or deaf. However the reality is that the definition is much broader and can include anyone who has any form of physical, cognitive, mental, sensory, emotional, developmental impairment, or some combination of these.

A disability may be generally defined as a condition which may restrict a person's mental, sensory, or mobility functions to undertake or perform a task in the same way as a person who does not have a disability. It does not mean that a person with a disability is unable to perform all the important requirements of a job and exceed the expectations of their employer.

People with a disability come in a variety of shapes, sizes, colours, sex and cultures - just as we all do. The only thing that separates a person with a disability is that, for one reason or another, they are unable to do certain things in the same way as the mainstream of society. They may require some form of adaptation or alteration to assist them to overcome the effect of their disability.

Persons with disabilities (PWDs) including mine victims face physical, social, economic and attitudinal barriers that exclude them from participating fully and

Հաճանդամուրթունը մարդկանց վրա տարբեր կերպ է անդրադառնում: Շատերն հաճանդամ ասելիս պատկերացնում են անվասայլակով մարդկանց, խուլերին կամ համբերին: Իրականում սակայն հաճանդամուրթյան սահմանումը շատ ավելի լայն է և երբառում է ցանկացած անձի, ով ունի ֆիզիկական, հաճանդական, հոգեկան, զգայական, զարգացման խաթարումներ կամ դրանցից մի բանիսի համադրություն:

Հաճանդամությունը սովորաբար ստանանվում է որպես մի այնպիսի վիճակ, որը սահմանափակում է անձի հոգեկան, շարժական ու գգայական կարողությունները՝ կատարելու աշխատանքներ նույն կերպ, ինչպես կանեին հաճանդամություն չունեցող անձինք: Դա չի նշանակում, որ հաճանդամները անկարող են բավարարել աշխատանքի համար առաջարկվող պահանջները կամ գերազանցել գործատուների տկնկալիչները:

Հաճանդամները տարբեր չափի, գույնի, սևի, կրթության տեղ մարդիկ են, ինչպես և մենք բոլորս: Միակ բանը, որով հաճանդամներն առանձնանում են հիմնական հասարակությունից այն է, որ որոշ բաներ չեն կարողանում անել մյուսների նման: Նրանց համար կարող է հարկ լինել փոխել կամ հարմարեցնել որոշ բաներ, որ կօգնեն հաղթահարել հաճանդամության հետևանքները:

ინვალიდობა ადამიანებზე სხვადასხვაგვარად ახდენს გავლენას. ბევრს წარმოუდგენია, რომ მშმ პირი არის ეტლს მიჯაჭვული ან მხედველობისა და სმენის პრობლემების მქონე ადამიანი. რეალურად კი ამ ტერმინის განმარტება უფრო ვრცელია, მასში შედის ყველა ის პირი, რომელთაც ნებისმიერი სახის ფიზიკური, შემენებითი, გონებრივი, სენსორული, ემოციური ან განვითარების შეფერხება ან კომბინირებული პრობლემა გააჩნია.

ტერმინი შეიძლება განმარტებულ იყოს, როგორც მდგომარეობა, რომელიც ზღუდავს პიროვნების გონებრივ, სენსორულ ან მოძრაობის ფუნქციებს განაზოციელოს საქმიანობა ისევე როგორც ადამიანმა, რომელსაც მსგავსი შეზღუდვები არ გააჩნია. ეს სულაც არ ნიშნავს რომ შშმ პირს არ შეუძლიასამუშაო ადგილზე შესარულოს ყველა მნიშვნელოვანი დავალება და გადააჭარბოს კიდევ დამსაქმებლის მოლოდინს. შშმ პირები დანარჩენი ადამიანების მსგავსნი არიან, უბრალოდ ისინი სხვადასხვა მიზეზების გამო ვერ ასრულებენ გარკვეულ საქმეებს იმგვარად, როგორც საზოგადოების დიდი ნაწილი. შესაძლოა მათ დაჭირდეთ ადაპტირების რაღაც საშუალება ან სხვაგვარი მიდგომა რათა გადალახონ შეზღუდული შესაძლებლობის ეფექტი.

effectively as equal members of society. They are among the poorest, and lack equal access to basic resources, such as education, employment, healthcare and social and legal support systems. To ensure equal rights and full inclusion of PWDs changes in the society and not disabled individuals are needed!

Հաճամանդամների, այդ թվում՝ տկաններից տուժածների առաջ ծառացած են ֆիզիկական, սոցիալական, տնտեսական, վերաբերմունքային խոչընդոտներ, որոնք թույլ չեն տալիս նրանց լինել հասարակության լիարժեք և արդյունավետ անդամներ: Նրանք ամենակարգի ավորների շարքում են, նրանց համար չի ապահովվում հիմնական ռեսուրսների, այդ թվում՝ կրթության, գաղափարային, առողջապահության, սոցիալական և իրավական օգնության համակարգերի հավասար հասանելիությունը:

Հաճամանդամների հավասար իրավունքների և լիարժեք ներառման համար անհրաժեշտ են փոփոխություններ հասարակության և ոչ հաճամանդամ անձանց շրջանում:

შშმ პირები, მათ შორის ნაღმით დაზარალებული პირები, დგანან ფიზიკური, სოციალური, ეკონომიკური და დამოკიდებულებითი ბარიერების წინ, რაც მათ ზღის უშლის სრულყოფილად და ეფექტურად მიიღონ საზოგადოების ცხოვრებაში მონაწილეობა, როგორც მის სრულყოფილმა წევრებმა. ისინი აზოგადოების ყველაზე გაჭირვებულ ნაწილს განეკუთვნებიან და აკლიათ ზღმისაწვდომობა ყველაზე საბაზისო რესურსებთან, როგორიცაა განათლება, დასაქმება, ჯანდაცვა და სოციალური და სამართლებრივი დახმარების სისტემები. იმისათვის რომ უზრუნველყოფილ იქნას მათი თანაბარი უფლებები და საზოგადოებაში სრული ჩართულობა, საჭიროა არა მათი არამედ საზოგადოების გარდაქმნა!

PWDs including mine victims and disability legislation in Georgia

In the official data 129.085 persons with disabilities are recorded in Georgia (2,9 per cent of total population), but it should be stressed that this existing official data is based only on the number of persons receiving pension for disability and according to some surveys the actual number of persons with disabilities in Georgia could be higher, estimated to 240,000 disabled people which is more than 10 percent of Georgia's population. Among them are more than 800 casualties of mines in Georgia. They are traumatised, marginalised, among the poorest and have a strong feeling of being excluded from the general society.

According to the Georgian law on “Social security of persons with disabilities”, the state undertakes an obligation to provide disabled persons with an equal environment and to ensure their engagement in social, economic and cultural life.

The Labour Code of Georgia forbids any discrimination including against disability.

Հաճախումները, այդ թվում՝ ականներից տուժածներն ու հաճախումույթյան մասին օբեկտիվությունը Վրաստանում

Հստ Կուստոնոսկան տվյալների Վրաստանում հաճախումներն են **129.085** հաճախումներ (ընդհանուր բնակչության 2,9 տոկոսը), սակայն հարկ է նշել, որ Կուստոնոսկան տվյալները հիմնվում են միայն այն անձանց թվի վրա, ովքեր ստանում են հաճախումույթյան կենսաթոշակ, իսկ որոշ ուսումնասիրությունների համաձայն հաճախումների քանակը թիվն ավելի մեծ է և կոգնում է **240.000** հաճախումներ բնակչության **10** տոկոսը: Նրանց թվում են ականներից տուժած ավելի քան **800** հաճախումներ: Նրանք վնասվածներն ունեն, մեկնակցված են, ծայրաստիճան աղքատ են և իրենց զգում են հասարակությանից մեկնված:

Հաճախումներից Կուստոնոսկան աղքատության մասին Վրաստանի օբեկտիվ համաձայն Կուստոնոսկան ստանդարտներն են Կուստոնոսկան հաճախումներից աղքատները հաճախումներն ու Կուստոնոսկան նրանց ներգրավումը Կուստոնոսկան, տնտեսական ու մշակութային կյանքում:

Վրաստանի Ազատամարտի օբեկտիվ աղբյուրներն են Կուստոնոսկան իրականությունը և հաճախումները:

შეზღუდული შესაძლებლობების მქონე პირების საკითხი საქართველოს შესაბამისი კანონმდებლობის ნაწილია

ოფიციალური მონაცემებით საქართველოში 129.085 შშმ პირია რეგისტრირებული (მთელი მოსახლეობის 2,9 პროცენტი), თუმცა უნდა აღინიშნოს, რომ არსებული ოფიციალური მონაცემები ეყრდნობა უმწუბრების პენსიის მიმღებთა რიცხვს. სხვადასხვა კვლევების მიხედვით შშმ პირთა რეალური რიცხვი 240,000 -დე უნდა იყოს. საერთო რიცხვში 800-ზე მეტი ნაღმით დაზარალებული პირია. ეს გახლავთ ტრავმირებული, იზოლირებული და უმწუბრ მდგომარეობაში მყოფი ადამიანები ღრმად დარწმუნებულიები იმაში, რომ საზოგადოებიდან გარიყულები არიან.

საქართველოს კანონის" შშმ პირთა სოციალური დაცვის შესახებ" მიხედვით სახელმწიფო იღებს ვალდებულებას შეუქმნას შშმ პირებს თანაბარი გარემო და უზრუნველყოს მათი ჩართულობა სოციალურ, ეკონომიკურ და კულტურულ ცხოვრებაში .

საქართველოს შრომის კოდექსი კრძალავს ნებისმიერ დისკრიმინაციას ამ კატეგორიის ადამიანების მიმართ.

Small business training in Georgia

საინსტრუქციო ჭიჭე ქვეყნის ილიციალ ვრასტანში
მცირე ბიზნესის ტრენინგი საქართველოში

“Our organization has 15 years of work experience with the disabled population in Georgia and specifically in Samegrelo region. Problems faced by these persons are diverse and unique in comparison to other vulnerable groups of the country’s population. Disability leads to isolation, distrust and underestimation of their capacities which can cause desperation. We have also worked with a specific subset of PWDs, land mine victims. This group is very specific because their disability was caused by sudden, unforeseen circumstances that have completely changed their and their families’ lives. Socio-economic empowerment is essential for people in this community, as it brings light into their isolated lives and creates real opportunities to overcome their marginalization and to foster

societal reintegration. I am aware of the project services and actual work done by the project in the country and want to express how important it is to develop new skills or improve existing skills in order to create the path for reinsertion into society. This is vital not just for the project’s direct target group, but also for their family members whith specific emphasis on the younger generation. Effectively planned and administered business loans will increase household income which will contribute to PWDs becoming fully self-assured members of their local communities and in society as a whole. Special thanks to the donor of the project for such an innovative approach to disability as well as the smartly managed loan portfolio which fosters sustainability of the businesses.”

Madonna Kharebava

Director of NGO Association of Disabled Women and Mothers of Disabled Children from Georgia

“*“**Մեր կազմակերպությունն ունի Վրաստանում, մասնավորապես՝ Սამეგრელო ჯიქანი**ում հաշմანդամների հետ աշխատելու 15 տարվա փորձ: Այս մարդկանց առաջ ծառացած խնդիրները մյուս խոցելի խմբերի համեմատ շատ ավելի բազմազան են ու առանձնահատուկ: Հաշմանդամությունը հանգեցնում է մեկուսացման, անվստահության ու կարողությունների թերագնահատման, որը կարող է հուսախաբության բերել: Մենք նաև աշխատել ենք հաշմանդամների մի առանձին ենթախմբի՝ ականներից տուժածների հետ: Այս խումբն առանձնանում է նրանով, որ հանկարծակի ու չկանխատեսված հանգամանքների բերումով հաշմանդամ են դարձել և դա լիովին փոխել է նրանց ու նրանց ընտանիքների կյանքը: Սոցիալ-տնտեսական հնարավորությունների ապահովումն այս խմբի մարդկանց համար հույժ կարևոր է, քանի որ դա լուսավորում է նրանց մեկուսի կյանքը և իրական հնարավորություն է ընձեռում հաղթահարել մեկուսացվածությունը”*

ու նպաստել վերախնտեգրմանը: Ես տեղյակ եմ ծրագրի ներքո երկրում իրականացված աշխատանքներից ու ուզում եմ շեշտել, թե ինչքան կարևոր է նոր հմտությունների ձևավորումն ու առկա հմտությունների կատարելագործումը՝ որպես հասարակությանը վերախնտեգրվելու միջոց: Սա կենսական նշանակություն ունի ոչ միայն ծրագրի հիմնական թիրախ հանդիսացող խմբի, այլ նաև նրանց ընտանիքների անդամների ու հատկապես մատաղ սերնդի համար: Արդյունավետորեն պլանավորված ու իրականացված բիզնես վարկավորումը կմեծացնի ընտանիքների եկամուտները, ինչի շնորհիվ հաշմանդամները իրենց կզգան որպես իրենց համայնքի ու հասարակության ինքնաբավ անդամներ: Հատուկ շնորհակալություն եմ հայտնում այս ծրագրի դոնորին՝ հաշմանդամության հետ կապված նման ստեղծարար մոտեցումների ու բիզնեսի կայունությանը նպաստող վարկային պորտֆելի խելամիտ տնօրինման համար”:

Մադոնա Խարեբավա

Հաշմանդամ կանանց ու հաշմանդամ երեխաների մայրերի ՀԿ միության նախագահ, Վրաստան

ჩვენ ორგანიზაციას შემღვდული შესაძლებლობის მქონე პირებთან მუშაობის 15 წლიანი გამოცდილება აქვს საქართველოში, ძირითადად სამეგრელოს რეგიონში. ამ ჯგუფის პრობლემები გამოირჩევა თავისი განსაკუთრებულობით მოსახლეობის სხვა დაუცველი ჯგუფებთან შედარებით. შემღვდული შესაძლებლობების მქონე პირთათვის დამახასიათებელია იზოლაცია, უნდობლობა საკუთარი თავის და სხვების მიმართ, საკუთარი პოტენციალის შეუფასებლობა, რაც ყოველივე საბოლოო ჯამში იწვევს სასოწარკვეთას. ჩვენ ასევე გვაქვს მუშაობის გამოცდილება ნაღმზე დამარღუბულ პირებთან მიმართებაში. ეს ჯგუფი ძალიან გამორჩევა თავისი სპეციფიურობით, რადგან მათი ინვალიდობა გამოწვეულ იქნა მოულოდნელი, გაუთვალისწინებელი გარემოებების გამო, რამაც მთლიანად შეცვალა არა მარტო ამ ჯგუფის პირთა არამედ მათი ოჯახების ცხოვრებაც. სოციალურ-ეკონომიკური კომპონენტი მნიშვნელოვანია ამ ჯგუფის საზოგადოების /წარმომადგენლებისთვის, რადგანაც

მათ მიეცემა შესაძლებლობა თავი დააღწიონ არა მარტო იზოლირებულ ცხოვრებას არმედ ჩაერთონსოციალური რეინტეგრაციის პროცესებში. ჩემთვის კარგად არის ცნობილი პროექტის ფარგლებში განეული მომსახურებები და ქვეყნის მასშტაბით პროექტის ფაგრლებში ჩატარებული სამუშაო. მიინდა ავღნიშნო თუ რამდენად მნიშვნელოვანია ახალი უნარჩვევების განვითარება და არსებული უნარჩვევების გაუმჯობესება საზოგადებაში ხელახალი ჩართვის მიზნით. ეს მნიშვნელოვანია არა მარტო პროექტის უშუალო მიზნობრივი ჯგუფისათვის, არამედ მათი ოჯახის წევრებისთვისაც, განსაკუთრებით ახალგაზრდა თაობისათვის. ეფექტურად დაგეგმილი და განხორციელებული ბიზნეს სესხები გამრდის ოჯახის შემოსავალს რის შედეგადაც დამარღუბული პირები გახდებიან თავიანთი ადგილობრივი თემებისა და ფართო საზოგადოების უფრო თავდაჯერებული წევრები. დიდ მადლობას ვუხდით პროექტის დონორს ქმედუნარო პირების მიმართ ასეთი ინოვაციური მიდგომისათვის.

მადონა ხარებავა

შემღვდული შესაძლებლობების მქონე ქალთა და ბავშვთა ასოციაციის(DEA) დირექტორი

Gia Kakachia

Head of Social Protection Department at MoLHSA Georgia

Գիա Կակაչիա

Վրաստանի ԱԱՍՀ նախարարության Սոցիալական պաշտպանության վարչության պետ

“The Ministry and particularly my department ac-knowledge the importance of services the project provides to mine victims as part of the wider group of disabled persons in the country. The ministry would appreciate to have the activities available for the wider group of PWDs, though we think that ap-proaches the project is taking and results it brings will be very important and worth considering for provision to the disabled in general. The experi-ence of the ADA funded project which IOM imple-ments has also been reflected in the new draft of the action plan for PWDs that the Government plans to endorse soon. The Government will try to utilise

the experience and know-how gained through the implementation of the socio-economic empower-ment project for mine victims and best practices it provides for planning adequate responses to in-creased employability and self-employment capac-ity of the PWDs in the country.”

“*“**Նախարարությունը և իմ ղեկավարած վարչությունը ընդունում են հաշմանդամների առանձին ենթախումբ կազմող ականներից տուժածներին ծրագրի ներքո մատուցված ծառայությունների կարևորությունը: Նախարարությունը կցանկանար, որ դրանք հասանելի լինեն հաշմանդամների ավելի լայն խմբերին, քանի որ ծրագրի որդեգրած մոտեցումներն ու արդյունքները արժե նաև քննության առնել հաշմանդամների համար ընդհանրապես: ԱԶԳ կողմից ֆինանսավորված և ՄՄԿ-ի կողմից իրականացված ծրագրի փորձը արտացոլել է նաև հաշմանդամներին ուղղված գործողությունների ծրագրի նախագծում, որը շուտով կհաստատվի կառավարության կողմից: Կառավարությունը կփորձի ականներից տուժածների**”*

համար սոցիալ-տնտեսական հնարավորությունների ծրագրի ներքո ձեռք բերած փորձն ու իմացությունը և հաշմանդամների զբաղվածության ու ինքնազբաղվածության ավելացման ուղղությամբ համարժեք արձագանքի պլանավորման լավագույն փորձը կիրառել երկրում”:

“სამინისტრო და განსაკუთრებით ჩემი დეპარტამენტი განსაკუთრებით აღნიშნავს პროექტის ფარგლებში განეული მომსახურების მნიშვნელობას საქართველოში ნაღმზე დამარღუბულ პირთათვის, რომელიც შშმ პირთა ფართო ჯგუფის ნაწილს წარმოადგენს. სამინისტრო ძალიან დააფასებდა ამ მომსახურებისა და მისი შედეგების ხელმისაწვდომობას შშმ პირთა ფართო ჯგუფისათვის. ავსტრიის განვითარების სააგენტოს მიერ დაფინანსებული და მიგრაციის საერთაშორისო ორგანიზაციის (IOM) მიერ განხორციელებული პროექტის ელემენტები ასახულ იქნა შშმ პირთა სამოქმედო გეგმაშიც, რომლის დამტკიცებასაც მთავრობა უშოკლეს ვადაში გეგმავს.

მთავრობა შეეცდება მაქსიმალურად გამოიყენოს ნაღმზე დამარღუბულ პირებთან მიმართებაში სოციალურ-ეკონომიკური კომპონენტის განხორციელებით მიღებული გამოცდილება და შედეგები, რათა გაიზარდოს შშმ პირთა დასაქმების და თვითდასაქმების შესაძლებლობები ჩვენ ქვეყანაში.

PWDs including mine victims and disability legislation in Armenia

There are 172.356 persons with physical disabilities registered in Armenia (5,8 per cent of total population) and among them more than 600 victims of mine accidents. The majority of PWDs are unemployed, lacking of personal realization and the possibility of enjoying all rights. According to the MLSI, as of July 1, 2011 there are 118,435 people with limited capacities, in the age between 18 to 63, able to work. However, only 8 percent of them - about 10,000 - have a job now.

Armenian Law on the Social Protection of People with Disabilities emphasizes that disabled have the same rights, freedoms and obligations as other persons and further included provisions on rehabilitation, education, and professional study, guaranties of labour rights, accessible environment and social care.

Armenian Labour Code contains protections for employees with disabilities including stimulation for employees in a form of subsidizing the disabled person’s salary.

Համահայտնեք, այդ թվում՝ ականներից տուժածներն ու համահայտնության մասին օրենսդրությունը Հայաստանում

Հայաստանում ֆիզիկական համահայտնության ունեցող հաշվառված անձանց թիվը կազմում է 172.356 հոգի (ամբողջ բնակչության 5,8 տոկոսը), իսկ նրանց ռաբիան ականներից տուժածների թիվը կազմում է 600 հոգի: Համահայտնների մեծամասնությունը գործազուրկ են, գրկված են խնհիթոցման ու իրենց իրավունհների ամբողջական իրացման հնարավորությունից: ԱՄՀ նախարարություն տվյալներով 2011թ. հուլիսի 1-ի դրությամբ 18-63 տարեկան համահայտնների ռեցման 118.435 հոգի աշխատուհակ են, սակայն այս պոսին աշխատուհակ էն ապահովված նրանց միայն 8 տոկոսը կոմ 10.000 հոգի:

Համահայտնների սոցիալական պոստպոնություն մասին Հայաստանի օրենհը ռեոսպոյում է, որ համահայտններն ունեն նույն իրավունհները, ագասությունները և պոստպոնությունները, ինչպես մյուսները, ինչպես նաև սահմանում է դրույրներ վերականգնման, կրթության ու մասնագիտական ուսուցման, աշխատուհակին իրավունհների, ֆիզիկապես հասանելի միջավայրի ու սոցիալական խնամի մասին:

Հայաստանի աշխատուհակին օրենսգրքով սոսնմնվում են համահայտն աշխատողների պոստպոնության, այդ թվում՝ համահայտնների աշխատավարձերի սուբսիդիալիսման միջոցով գրավածություն իրանման դրույրներ:

შეზღუდული შესაძლებლობების მქონე პირების საკითხები სომხეთის შესაბამისი კანონმდებლობის ნაწილია

ოფიციალური მონაცემებით, სომხეთში 172.356 შშმ პირია რეგისტრირებული (მთელი მოსახლეობის 5,8 პროცენტი). მათ შორის 600-ზე მეტი ნაღმზე დაზარალებული პირია. მათი უმეტესობა უმუშევარია, ვერ ახდენს თვით-რეალიზაციას და ვერ სარგებლობს საკუთარი უფლებებით. შრომისა და სოციალურ საკითხთა სამინისტროს 2011 წლის 1 ივლისის მონაცემებით,118,435 პირს, 18-65 წლამდე ასაკში, გააჩნია შეზღუდული საბუშაო უნარები. მათი 8 პროცენტი - დახლოებით 10,000 კაცი - დღესდღეობით მუშაობს.

სომხეთის კანონი "შშმ პირთა სოციალური დაცვის შესახებ" ზაზს უსვამს, რომ შშმ პირებს გააჩნიათ იგივე უფლებები, თავისუფლებები და მოვალეობები როგორც სხვა პირებს, აქვეა ჩადებული დამატებითი მუზლები რეაბილიტაციის, განათლების, შრომითი უფლებების გარანტიებს და ზელმისაწვდომ გარემოსა და სოციალურ ზრუნვაზე.

სომხეთის შრომის კოდექსი აწესებს დამგავ ზომებს დასაქმებულ შშმ პირებისათვის, მათ შორის დასაქმებულთა სტიმულაციის მიზნით მათი ზელფასის სუბსიდირებას.

The rights of PWDs are included in the Constitution of Republic of Armenia (“equality before the law”; “right to social security for everyone”; preventive care, treatment and integration of handicapped”).

Համահայտნերի իրավունհները ամբողջված են Հայաստանի Սահմանությունում (հավասարության օրենի առաջ, սոցիալական ապահովության իրավունհ բոլոր համար, կոնսպեկիլ բուժօգնության, համահայտնների բուժում և խնոցում):

ШШМ პირთა უფლებები სომხეთის რესპუბლიკის კონსტიტუციის ნაწილია თანასწორობა ("კანონის წინაშე," "სოციალური უსაფრთხოების უფლება ყველასათვის," "ინვალიდთა პრევენციული ზრუნვა, მკურნალობა და ინტეგრაცია "

Direct business counselling to a project beneficiary in Armenia.
საბოლოო პროექტის ბენეფიციარისათვის პირდაპირი ბიზნეს კონსულტაციები პროექტის ბენეფიციარებისათვის სომხეთში

Valeri Gevorgyan
a member of “Country Guard Union”
Sisian branch, Armenia

Վալերի Գևորգյան
երկրապահ կամավորական միության
Սիսիանի մասնաճյուղի անդամ, Հայաստան

ვალერი გეგორგიანი
“Country Guard Union” წევრი
სისიანის განყოფილება
სომხეთი

“First of all we would like to highlight the positive change in mentality of mine-victims the project reach and that we know. Regular meetings with mine victims of our region is a part of our daily operations, consequently we are well informed of their needs, problems as well as progress they make. No doubt, the project brought new formulas in their socio-economic perception and apparently turned their life to better. I am confident this kind of intervention deserves high marks of appreciation.”

“Նախևառաջ, մենք կուզենայինք շեշտել
ակա՛ններից տուժա՛ծների մտաճողության մեջ
դրական փոփոխությունները, որ ծրագրի միջոցով
են ապահովվել: Մեր տարածքի ակա՛ններից
տուժա՛ծների հետ կանոնավոր հանդիպումները
մեր ամենօրյա գործն են, ուստի մենք քաջատեղյակ
ենք նրանց կարիքներից, խնդիրներից ու նրանց
ունեցած առաքնության: Կասկած չկա, որ ծրագիրը
նոր բանաձևեր մտցրեց նրանց սոցիալ-տնտեսական
ընկալումներում ու ակնհայտորեն բարելավեց նրանց
կյանքը: Կարծում եմ՝ այս կարգի միջամտություններն
արժանի են ամենաբարձր գնահատականի”:

“უპირველეს ყოვლისა მინდა ხაზი გავუსვა ამ პროექტის
დადებით გავლენას ნაღმზე დაზარალებული საზოგადოების
აზროვნებაზე. ჩვენ რეგიონებში ნაღმით დაზარალებულთან
რეგულარული შეხვედრები ჩვენი ყოველდღიური სამუშაოა,
რომელიც საშუალებას გვაძლევს უკეთ გავეცნოთ და
ვიცოდეთ მათი საჭიროებანი და ასევე პროგრესი,
რომელიც მათ განიცადეს. ეჭვს გარეშეა, რომ პროექტმა
ახალი ფორმულები შეიტანა მათ სოციალურ-ეკონომიკურ
მიდგომებში და უკეთესობისაკენ შეცვალა მათი ცხოვრება.
დარწმუნებული ვარ რომ ამგვარი ინტერვენციები მაღალ
შეფასებას იმსახურებს”

Family members of a mine victim in Armenia.

Առանկարում՝ փոքր բեղմնախ ուսուցում Վրաստանում

ნაღმზე დაზარალებული
პირის ოჯახის წევრები

Rights of persons with disabilities including mine victims

The Convention on the Rights of Persons with Disabilities (CRDP) is an international human rights instrument of the United Nations intended to protect the rights and dignity of persons with disabilities. Parties to the Convention are required to promote, protect, and ensure the full enjoyment of human rights by persons with disabilities and ensure that they enjoy full equality under the law. The countries that join the Convention engage themselves to develop and carry out policies, laws and administrative measures for securing the rights recognized in the Convention and abolish laws, regulations, customs and practices that constitute discrimination.

Georgia has only signed the Convention, which means that it is obliged to refrain, in good faith, from acts that would defeat the object and purpose of the treaty. But signature alone does not impose on the State any legal obligations under the treaty.

Համաճանաչման, այդ
քիլոմ' օկուսններից
տուժածների իրավունքները

Հաշմանդամություն ունեցող անձանց իրավունքների մասին կոնվենցիան մարդու իրավունքներին վերաբերող ՄԱԿ-ի միջազգային գործիքներից է, որ նպատակ ունի պաշտպանել հաշմանդամություն ունեցող անձանց իրավունքներն ու արժանապատվությունը: Կոնվենցիայի կողմերը պարտավոր են խթանել, պաշտպանել ու երաշխավորել մարդու իրավունքները հաշմանդամների համար և ապահովել լիարժեք հավասարություն օրենքների ներքո: Կոնվենցիային միացած երկրները մշակում և իրականացնում են քաղաքականություններ, օրենքներ, վարչական միջոցներ ուղղված Կոնվենցիայով սահմանված իրավունքների երաշխավորմանը և խտրականության դրսևորում հանդիսացող օրենքների, կանոնակարգերի, սովորույթների ու պրակտիկայի վերացմանը:

Վրաստանը միայն ստորագրել է Կոնվենցիան, որը նշանակում է, որ պարտավոր է բարի կամքով գերծ մնալ այնպիսի գործողություններից, որոնք դեմ են Կոնվենցիայի բնույթին ու նպատակներին: Միայն ստորագրությունը պետությանը Կոնվենցիայի ներքո իրավական պարտավորությունների ստանձնման չի հանգեցնում:

შშმ პირთა, მათ შორის
ნადმზე დაზარალებულ
პირთა, უფლებები

კონვენცია შშმ პირთა უფლებების შესახებ (CRDP) გახლავთ გაეროს ადამიანის უფლებათა საერთაშორისო ინსტრუმენტი, რომელიც შშმ პირთა უფლებებსა და ღირსების დაცვას ითვალისწინებს. ამ კონვენციის ხელმოწერი მხარეები ვალდებული არიან ხელი შეუწყონ, დაიცვან და უზრუნველყონ ადამიანის უფლებათა სრული გამოყენება და კანონის წინაშე თანასწორობა. კონვენციის მონაწილე მხარეები მუშაობენ იმისათვის, რომ განავითარონ და განახორციელონ პოლიტიკა, კანონები და ადმინისტრაციული ღონისძიებები, რათა უზრუნველყონ კონვენციით გათვალისწინებული უფლებები და გააუქმონ დისკრიმინაციის ხელშეწყობი არაკონსტიტუციური კანონები, დებულებები, ტრადიციები და პრაქტიკა. საქართველო კონვენციის ხელმომწერი ქვეყანაა, რაც იმას ნიშნავს, რომ იგი ვალდებულია თავი შეიკავოს ისეთი ქმედებებისაგან, რომლებიც მიაწვდენ კონვენციის ობიექტს. თუმცა მხოლოდ ხელმოწერა სამართლებრივად არ ავალდებულებს სახელმწიფოს.

Armenia on the other hand has ratified the Convention which means that the Convention is part of the legal system of Armenia and the state is bound by the Convention thus ensuring full realization of rights of disabled persons.

ჩსკ Հայաստანը վավերացրել է Կոնվենցიան, ինչը նշանակում է, որ այն Հայաստանի իրավական համակարգի մասն է և Հայաստանը Կոնվենցიայի ներքո հաշմանդամների իրավունքների լիակատար իրացումն ապահովելու պարտավորություն ունի:

სომხეთმა, თავის მხრივ, კონვენციის რატიფიცირება მოახდინა, რაც იმას ნიშნავს, რომ დოკუმენტი სომხეთის სამართლებრივი სისტემის ნაწილია და რომ სახელმწიფო ვალდებულია უზრუნველყოს შშმ პირთა უფლებები.

Full text of CRDP is available at
ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԱՐԴԵՐՈՒՄԻ ՍԵՆՏՐԻԻ
შშმ პირთა უფლებების შესახებ კონვენციის(CRDP) ტექსტი იხ.
<http://www.un.org/disabilities/default.asp?navid=14&pid=150>

Natia Kardava
daughter of the project
beneficiary mine victim Jambul
Kardava from Georgia

ზაქია ყარაყაძა
შრადგის ჯახაილი, აკანჩეგ თილძაძ ღამილი
ყარაყაძის იღისთიერ ყრასთაჩეგ

ნათია ხარდავა
პროექტის ნაღმით დაზარალებული
ბენეფიციარის, ჯამბულ ხარდავას, ქალიშვილი

“I have got acquainted with the services the socio-economic empowerment project provides to mine victims and their family members at the group meeting held by IOM for the persons from this group. I have expressed interest to the project and responses followed immediately through registration and very detailed discussion of my future career perspectives. Based on my interest and some skills I have possessed in dressmaking I have decided to undergo a targeted intensive training course in women dress design and sewing. With the skills gained during the training supported by

“ხუ ჯმაცა აკანჩეგის თილძაძეჩიხი ილ ზრანეგ ღნთანჩიხი ანტკანძეჩიხი სიგიჟალ-თნთესასკან ხნარაქლირქილნძეჩიხი ტრადგის ზეტიგ აკანჩეგის თილძაძეჩიხი მათილგქილ ტაიკილქილნძეჩიხი მასჩიხ, ზეჩ მასნაკვილ ღი მჩ აკი ჯმეჩი ხაჟმანტკანძეჩიხი აილჯქილ ხანტჩიკამან LNF-ილ: ხუ ხეტიადეტიგეჩი ტრადგილ დ არბადანეგ ანმჩეკაქეს ხეტიგე. ჯნბ გრანეგეჩიხი დ ჯათ მანტრამანს ტნარქილ ილნეგან ჯნბ ხეტი ჯმ მასნადგითასკან ხეტიანქარნძეჩიხი მასჩიხ: ჯაჟქი აილნქილ ჯმ ხეტიადეტიგეჩიხი ილ იტეძასქი იტიგასქი ხმთილქილნძეჩიხი ილნეკილ ხანგამანეგ ღე იტიგეჩი მასნაკეღ კანანეგ ხადილსთი იტიგაქი ილ კარჩი ჯნთესიქი იკანეგეჩი: ტრადგის აქსეტილქამე ხუ მასნაკეგეჩი ილთესმან დ ბეტი ტერაბ ხმთილქილნძეჩიხი ჯნტიქილ ხუ ჯნბ აქსქი

„სოციალურ-ეკონომიკური გავითარების პროექტის მომსახურებაზე ნაღმით დაზარალებულთათვის და მათი ოჯახის წევრებისთვის მიგრაციის საერთაშორისო ორგანიზაციის მიერ ორგანიზებულ ჯგუფურ შეხვედრაზე შევიტყვე. მე დავინტერესდი ამ პროექტით და გამომავრებაც დროული იყო - დავრეგისტრირდი და მქონდა ძალიან დეტალური განხილვა ჩემი სამომავლო კარიერის პერსპექტივების შესახებ. ჩემი ინტერესიდან და იმ უნარებიდან გამომდინარე, რაც მქონდა კერვაში, გადაწყვიტე გამეარა მიზნობრივი, ინტენსიური ტრენინგი ქალის ტანსაცმლის დიზაინსა და კერვაში. იმ უნარების საშუალებით, რომლებიც პროექტის ხელშეწყობით

your project, I feel myself more self-assured and capable of changing my life for better. Now I am working at the sewing factory and have some private orders as well. In future I plan to start my own business as with some new machinery and fabric I can expand my clientele and earn sufficient money. That will also contribute to my professional advancement as well”

ქნეწაქსთახ ხმ გგილ ილ კარტილ ხმ, იტი კარტილ ხმ ჯმ კანეგეტი ქიტილ იტეკი ჯაქი: აქტი ხუ აქსათილ ხმ კარჩი ართარქამანსილ დ ილნე მას მასნაკტი აკათქილნძე: ჯესთაკაქილ მთარქი ხმ სექასკან გიტი სქსე, განჩი იტი ზიტი მნეგნანხეტი ილ კთირნეტი ილნეკილ იტეკილ კქარიტიანამ აქსეკანეტი ჯმ ხანქარტიტიჩიხი ქიქი ილ ქაქარარ მჩეტიგნეტი ქასთასქე: ზა კნეკასთი ზას ჯმ მასნადგითასკან აილენეგეჩი“:

ტრენინგზე შევიტინე, მომემატა თავდაჯერებულობა და მაქვს იმის შეგრძნება, რომ შემოქლია ჩემი ცხოვრება უკეთესობისკენ შევცვალო. ახლა ვმუშაობ სამკერვალოში და მაქვს რამოდენიმე კერძო შეკვეთაც. მომავალში ვგეგმავ საკუთარი ბიზნესის წამოწყებას, ახალი მანქანებით და ნაჭრებით. მე შევძლებ გავზარდო ჩემი კლიენტურა და მქონდეს საკმარისი შემოსავალი. ეს ასევე ხელს შეუწყობს ჩემი პროფესიონალიზმის ზრდას.“

Son of a project beneficiary involved in the family business.
საიანსარია: ტრადგის აკანჩეგის თილძაძეჩიხი აილჯქილ, იტი გნეტიგეჩიხი დ გნთილქილ ქილნთილ პროექტის ბენეფიციარის გავითარების, რომელიც ჯართულია საოჯახო ბიზნესში.

Project beneficiary Giorgi with his wife.
საინჟინრო პროექტის ბენეფიციარი გიორგი და მისი ცოლი.

Gevorg Arakelyan
a mine victim from Armenia

Գևորգ Առաքելյան
Ակასից თიძაბ ჯაყასთანից

გევორგ არაკელიანი
ნაღმით დაზარალებული სომხეთიდან

“Being a disabled person who was desperately looking for assistance to do something-this was my situation when first heard about the project ITF is conducting. It looked to me as “a light at the end of the tunnel” because I really found what I was looking for long time. I am really happy to get well targeted business counseling as well as financial assistance to start my business initiative. The loan funds (USD 2,000) were totally spent on goods and products necessary for my retail food shop. Now I

feel very comfortable since I can earn something for my family needs and be useful for my community. I would like to express my high gratitude to organizers as well as donor of the project.”

Sergo Chitanava
Mine Victim, Project beneficiary from Georgia

სერგო ჭითანავა
აკასიგ თიძაბ, ჭრადი ჯახათი ჯრასთანიგ

სერგო ჭითანავა
ნაღმით დაზარალებული
ბენეფიციარი საქართველოდან

“I got injured during the war actions in Abkhazeti and lost my leg. I never thought of being able to do any work and be a useful member of the society again. The project has identified a retraining possibility based on number and thorough interviews I had with the job consultant of the project. Finally, based on my interest matched with the available training option at the vehicle workshop “Ushba,” I have started to study the renovation of plastic parts. Thanks to the services provided by the

project, I again feel myself capable of work. Even if the training does not lead to employment, I will still have a new skill gained that is demanded at the labor market”.

“Հաշմանդամ լինելով՝ անհույս օգնություն էի փնտրում, որ մի բան անեմ. ահա այդպիսի իրավիճակում էի, երբ իմացա ITF-ի ծրագրի մասին: Այն ինձ համար լույս էր թունելի ծայրին, որովհետև ես ի վերջո գտա այն, ինչ երկար փնտրում էի: Ինձ ապահովվեց գործնական խորհրդատվություն և ֆինանսական աջակցություն գործ սկսելու համար: Վարկի միջոցները (2.000 ԱՄՆ դոլար) ամբողջությամբ ծախսվեցին իմ մանրածախ սննդի խանութի համար ապրանքներ ձեռք բերելու համար: Հիմա ես գոի եմ, քանի որ կարող եմ որոշ գումար վաստակել ընտանիքիս կարիքներն իոգալու համար և կարող եմ օգտակար լինել իմ համայնքին: Ուզում եմ իմ խորը երախտիքը հայտնել ծրագիրն իրականացնողներին, ինչպես նաև դրնորներին”:

„როდესაც პირველად შევიტყვე პროექტის შესახებ, რომელსაც ITF-ი ახორციელებს, მე ვიყავი შემდეგული შესაძლებლობების მქონე პირი, რომელიც სასწრაფოვეთილი ეძებდა დახმარებას, რომ რაიმე გაეკეთებინა. ეს პროექტი მომველინა, როგორც „სინათლე გვირაბის ბოლოს“; მე ნამდვილად ვიპოვე ის, რასაც დიდი ხნის განმავლობაში ვეძებდი. მოხარული ვარ, რომ შემოძლია მივიღო ჩემზე მორგებული ბიზნეს კონსულტაცია და ფინანსური დახმარება, რომ წამოვიწყო ჩემი ბიზნესი.

სესხი (2,000 დოლარი) მთლიანად დაიხარჯა საქონელსა და პროდუქტზე ჩემი სასურსათო მაღაზიისთვის. ახლა თავს ძალიან კომფორტულად ვგრძნობ, ვინაიდან მაქვს შემოსავალი, რომელიც აკმაყოფილებს ჩემი ოჯახის საჭიროებებს და გამოსადეგია ჩემი თემისთვის. დიდი მადლობა მინდა ვუთხრა პროექტის ორგანიზატორებს და დონორებს.“

“ხე ვერაქვრძეგ აქესაგჲაჲი აყათერაქმასკან გორბორქონსნერი ტამანასკ და სორგნეგჲი ითეს: ხე ჯეჲ კარბომ, ორ ჲერესკ კსკარიგანამ ორესკ გორბოდ გესაქეს და ოგთასკარ ჲინესკ ხასარკილქანრ: ჲრადგჲი გესაქობქანს ჲორბორათილს ხესტ მჲ քანჲი ხარესაგორიქეგ ხესტო ჲინდ კერასკორასტომანს ხნარაქორილქონსტორქეს: Ի კერგი, ჲმ ხესტარქორილქონსტორქეს ჲინესკი, ჲინდ ათაქარქესჲინს მესესანსტერი “ნესქა” არხესტანოგიომ სიქორეს მესესანსტერი აქსასტილს

მასტერი კერანორიქმანს ხნთორქონსტერი: ჲრადგჲი ჲნორბოდ ხე კერსტინს აქესატონასკ ხე: ჲოქნისკ ჲეს კერასკორასტომანს ხესტო აქესატანქ გესინს, ბნოქ ხე კერესკ აქესატანქორქონს აყახანქარქ კსკესტორ ხნთორქონსტერი”:

„მე დავჯარგე ფეხი საომარი მოქმედებების დროს აფხაზეთში. აღარ მეგონა, თუ შევძლებდი მუშაობას და თუ ისევ ვიქნებოდი სამოგადოების აქტიური წევრი. პროექტის ფარგლებში დასაქმების კონსულტანტის მიერ ჩატარებული რამოდენიმე საფუძვლიანი ინტერვიუს შემდეგ, გამოვლინდა ჩემთვის შესაფერისი გადამზადების კურსი. საბოლოოდ, ჩემი ინტერესიდან გამომდინარე და შესაბამისი, ხელმისაწვდომი ტრენინგ კურსების საშუალებით, დავინყე პლასტმასის ნაწილების შეკეთების

შესწავლა ავტო-სახელოსნო - „უშბა“-ში. იმ მომსახურების წყალობით, რაც პროექტმა გამიწია, მე კვლავ ვგრძნობ თავს შრომისუნარიანად. თუ ტრენინგს არ მოჰყვება დასაქმება, მე მაინც დამრჩება ცოდნა, რომელიც მოთხოვნადია შრომის ბაზარზე.“

How can you exercise your rights through our programme?

The programme provides the following services for mine victims and their family members, as part of the population of persons with disabilities in Armenia and Georgia:

micro credits at a very low interest rate for business start ups and small business extensions in all economy sectors,

small business skill **development trainings** including experts advising you on the design of your own business plan to be considered for micro credit support,

ongoing **consultation** to help you start-up, or expand and succeed in your business

vocational trainings

agricultural consultations and trainings

job **assessment, counselling** and **referral** to potential employer

job **subsidization** and on-the-job training

Ինչպե՞ս կարող եմ իրացնել Ձեր իրավունքները մեր ծրագրի ներքո

Ծրագիրն աջակցություն է ցուցաբերում ուղղակիորեն սկսանքից սուժառնեքին ու նրանց ընտանիքի անդամներին, ովքեր Հայաստանի և Վրաստանի համաճարտարապետական և ֆուտբոլի միջոցով աշխատում են: Այսպիսով, ինչպե՞ս կարող եմ իրացնել Ձեր իրավունքները մեր ծրագրի ներքո:

Գործընկերության համաճարտարապետական և ֆուտբոլի միջոցով աշխատում են: Այսպիսով, ինչպե՞ս կարող եմ իրացնել Ձեր իրավունքները մեր ծրագրի ներքո:

Գործընկերության համաճարտարապետական և ֆուտբոլի միջոցով աշխատում են: Այսպիսով, ինչպե՞ս կարող եմ իրացնել Ձեր իրավունքները մեր ծրագրի ներքո:

Երկրամասերի խորհրդարանային և ֆուտբոլի միջոցով աշխատում են: Այսպիսով, ինչպե՞ս կարող եմ իրացնել Ձեր իրավունքները մեր ծրագրի ներքո:

Արհեստագործական և ֆուտբոլի միջոցով աշխատում են: Այսպիսով, ինչպե՞ս կարող եմ իրացնել Ձեր իրավունքները մեր ծրագրի ներքո:

Գյուղատնտեսական խորհրդարանային և ֆուտբոլի միջոցով աշխատում են: Այսպիսով, ինչպե՞ս կարող եմ իրացնել Ձեր իրավունքները մեր ծրագրի ներքո:

Առևտրային գործունեության, խորհրդարանային և ֆուտբոլի միջոցով աշխատում են: Այսպիսով, ինչպե՞ս կարող եմ իրացնել Ձեր իրավունքները մեր ծրագրի ներքո:

როგორ შეგიძლიათ გამოიყენოთ თქვენი უფლებები პროგრამის საშუალებით?

პროგრამა უწევს პირდაპირ დახმარებას კონკრეტულად ნაღმით დაზარალებულ პირებს, რომლებიც წარმოადგენენ შეზღუდული შესაძლებლობების მქონე პირების ჯგუფს სოციალური და საჯაროებში და მათ ოჯახის წევრებს.

პროგრამა ნაღმით დაზარალებულებს და მათ ოჯახის წევრებს შემდეგ მომსახურებას სთავაზობს:

ძალიან დაბალი საპროცენტო განაკვეთის მიკრო სესხები ბიზნესის წამოწყებისა და მცირე ბიზნესის განვითარებისთვის ყველა ეკონომიკურ სექტორში,

მცირე საბიზნესო უნარების განვითარების ტრენინგები, რომლებიც მოიცავს რჩევებს ექსპერტებისგან, თუ როგორ უნდა ჩამოაყალიბოთ ბიზნეს გეგმა მცირე კრედიტის მისაღებად,

მუდმივი კონსულტაციები, რომლებიც დაგეგმარებათ ბიზნესის წამოწყებაში ან გაფართოებაში და წარმატების მიღწევაში

პროფესიული ტრენინგები

ტრენინგები და კონსულტაციები სოფლის მეურნეობაში

referral to services of our local partner NGOs and to services of governmental agencies and other development related projects implemented by different international organizations.

All services are provided within the programme are FREE OF CHARGE.

აღსასრულის ადგილობრივი და საერთაშორისო ორგანიზაციები.

ოჯახური და საზოგადოებრივი, სახელმწიფო და საერთაშორისო ორგანიზაციები, საერთაშორისო ორგანიზაციები, საერთაშორისო ორგანიზაციები.

ჩვენი ბიზნეს-გეგმის განვითარების მიზნით.

შესაფერისი სამუშაოს მოძიების პერსპექტივების შეფასება, კონსულტაცია და გადამისამართება პოტენციურ დამსაქმებელთან.

სუბსიდირება და ტრენინგი სამუშაო ადგილზე

გადამისამართება ჩვენს ადგილობრივ, პარტნიორ არასამთავრობო ორგანიზაციებთან სერვისების მისაღებად და სამთავრობო სააგენტოებთან ან სხვა, განვითარებასთან დაკავშირებულ პროექტებში, რომლებიც ხორციელდება სხვადასხვა საერთაშორისო ორგანიზაციების მიერ.

ყველა ამ მომსახურებას პროგრამა უფასოდ გთავაზობთ.

Ծրագրի շահառուները. ուլիսներ
են ականներից տուժածները

Ականգնելից տուժածներն այն անձինք են, ովքեր ականցելի կամ պատերազմից մնացած պայրաճիկների հետ կապված պատահարների խորացումով մնա են կրել: Ականցելի հետ կապված լիարժեք պատահարներից տուժածներից շատերը զոհվում են, իսկ նրանք ովքեր ողջ են մնում՝ համարվում են ակաճախի պատահար վերապրածներ: Տուժողները կարող են լինել փառաբացիական ու զինվորական անձինք: Աջակցության համատեղատուժման եզրույթը նաև ներառում է տուժող խնամքի տակ գտնվող անձանց, ուստի ականցելից տուժածների շրջանակն ավելի լայն ու ընդգրկուն է, քան ակաճախի պատահար վերապրածները:

პროექტის ბენეფიციარები
ვინ არიან ნაღმით
დაზარალებულები?

დაზარალებულების უფრო ზოგად განსაზღვრებაზე, რომელიც მათ მოქანის წევრებსაც მოიცავს.

Artak Simonyan
Armenian State Employment Service
Agency, Deputy Head, project partner

Armenian State Employment Service Agency is in charge of delivering programmes for vulnerable groups including PWDs in the area of employment: vocational trainings, consultations, job referrals, adjustment of the work place according to the needs of disabled person with the State covering the cost of this to the employer.

რომეოთის სახელმწიფო დასაქმების სამსახურის
სააგენტო ახორციელებს პროგრამებს მონყვლადი
გუგულებითის, მათ შორის შემდგუდეუი
შესაღებლობების მქონე პირებისთვის, დასაქმების,
პროფესიული ტრენინგების, კონსულტაციების,
სამუშაოზე გადამისამართების, შემდგუდეუი
შესაღებლობების მქონე პირების საჭიროებებზე
სამუშაო ადგილის მორგების მხრივ, რის ხარჯსაც
სახელმწიფო ფარავს დამსაქმებლისთვის.

I am sure the project will raise awareness among mine-victims and their family members on the state programs regulating employment, social guarantees and criteria to be involved in those programs. The project beneficiaries applying to local SESA centres will be registered and provided with counselling and assistance in job placements. Most of them will be involved in employment related

programs resulting in new jobs. Through arrangements and measures envisaged by the project, the socio-economic integration opportunities will be enhanced directly leading to a specific role in socio-economic development of the country".

You can contact State Employment Service Agency,
Artak Simonyan, Deputy Head at
email: sesa@employment.am
phone: +374 1028 0625

Վստահ եմ, որ ծրագրի շնորհիվ ականներից
տուժածների ու նրանց ընտանիքների
մտղամների շրջանում կմեծանա իրազեկությունը
գաղղվածության պետական ծրագրերի,
սոցիալական երաշխիքների ու այլ ծրագրերում
ներգրավվելու չափանիշների վերաբերյալ:
Ծրագրի շահառուները, ովքեր կդիմեն ԶԴԾԳ
կատարածքային կենտրոններ և կցուցվեն,
ստանան խորհրդատվություն ու աջակցություն
աշխատանքի տեղավորում հարցում: Նրանցից
չատերը կներգրավվեն գաղղվածության

ծրագրերում և աշխատանք կատեն: Ծրագրով նախատեսված գործողությունների ու միջոցների արդյունքում սոցիալ-տնտեսական ինտեգրման հնարավորությունները կընդլայնվեն՝ ուղղակիորեն հանգեցնելով երկրի սոցիալ-տնտեսական զարգացմանը”:

Հրապարակության պետական ծառայության փոխտնօրեն Արտակ Սիմոնյանին կարող եք դիմել:
 էլ.փոստ՝ sesa@employment.am
 հեռ.՝ +374 1028 0625

დარწმუნებული ვარ, რომ პროექტი აამაღლებს ენობრივ უნარებს ნაღვით დაზარალებულებს და მათი ოჯახის წევრებს შორის იმ სახელმწიფო პროგრამებზე, რომლებიც ინტერგოვრებს დასაქმებას, სოციალურ გარანტიებზე და სხვა პოლიტიკებზე, რომლებიც საჭიროა ამ პროგრამებში მონაწილეობის მისაღებად.

პროექტის ბენეფიციარები, რომლებიც აპლიკაციას შეიტანენ ადგილობრივი სახელმწიფო დასაქმების სამსახურის სააგენტოს ცენტრებში, დარეგისტრირდებიან,

[illegible]

მედილიათ დაუკავშირდეთ სახელმწიფო დასაქმების სამსახურის სააგენტოსთან
 არტაკ სიმონიანი, ხელმძღვანელის მოადგილე
 ელ.ფოსტა: sesa@employment.am
 ტელ.: +374 1028 0625

Success Story from Armenia

Հաջողության
պատմություն
Հայաստանից

წარმატებული ისტორია
სომხეთიდან

Lalayan Samvel is a mine victim benefiting from the project services in Armenia. Lalayan points out how the project helped him and his family. "Living in far bordering village of Tavush region of Armenia without self-employment or employment opportunities had been a continuous problem for many families. My family was not an exception. Moreover, being a disabled person and meantime a father of a big family, I appeared in absolutely desperate situation. Likewise other people considering emigration as a rescue route, my son was also getting prepared to follow this trend. We all were living with a hope which would prevent splitting our family. Surprisingly, it came true...

Following a phone call, we applied to the project and received proper assistance in the form of small business skills training and business advice. Ultimately, our business plan was approved and we got funding for USD 2,000 to repair our combine machine.

Հայկական Տավակը ակահից տուժած է, ով
հոգիյախնամ է ծրագրի բախուու Հայաստանում:
Նա հուն է, թե ինչպես է ծրագրին օգնել հրամ
ու հրա բնառնիքին: “Հայաստանի Տավուեի
մարզի հեռավոր սահմանամերձ գյուղում առանց
աշխատանքի կամ ինքնուրույն որևէ բանով
զբաղվելու հնարավորություն ապրելը մտածվան
իմիցի է շատ բնառնիքների համար: Այնելով
հաճանդամ ու բազմագավաթ բնառնիքի հայր՝ ես
լրվիլ հուսահատ վիճակում էի: Մյուսների հման
մենք էլ փրկությունը տեսնում էինք արտագաղթի
մեջ, ու որդիս արդեն պատրաստվում էր այդ
համախան բուհի: Մենք սակայն հույս ունեինք, որ
մեր բնառնիքը ստիպված չի լինի մասնատվել:
Ինչպիսիություն մեզ դա իրականացավ...

Մյի կեռախոսազանգից կեռա, մենք դիմեցինք այս
ծրագրին ու ստացանք պատահա աջակցություն,
մասնավորապէս գործարար հնաւրդունեթին մասին
ուսուցում և գործարար խորհրդատւություն:
Մեր գործարար պլանն հավանության
թաժանացալ և մենք ստացանք 2.000 ԱՄՆ
դոլար մեր կամբայը վերահարգելու համար:

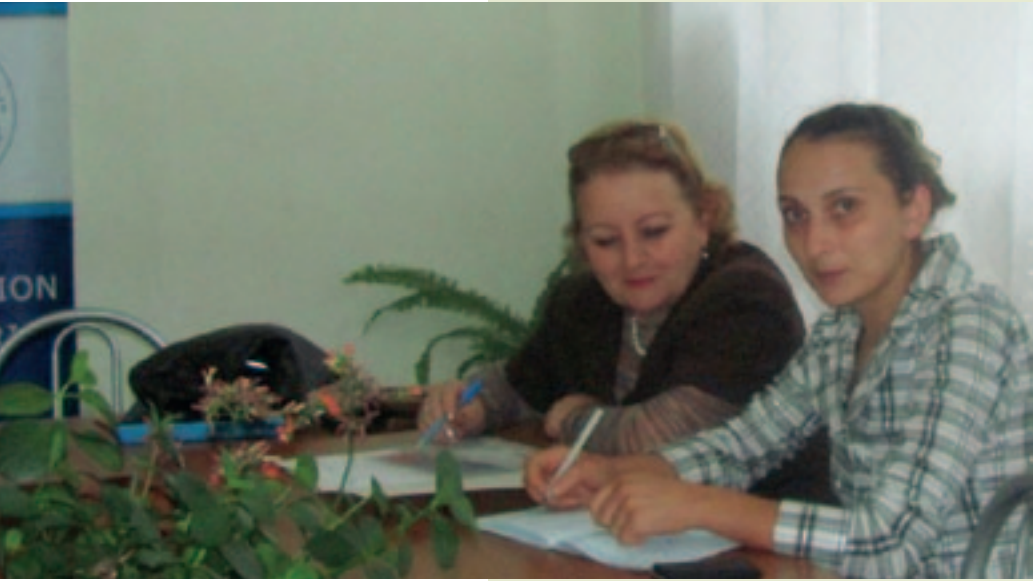
ალაიან სამეფო არის ნაღმით
დაზარალებული, რომელიც სარგებლობს
შროქეტის მომსახურებით სომხეთში.
ალაიანი აღნიშნავს, თუ როგორ დაეხმარა
შროქეტს მას და მის ოჯახს. „ტავიშის
რეგიონში, შორს, საზღვარზე მდებარე
სოფელში ცხოვრება თვით-დასაქმების
ან დასაქმების შესაძლებლობების
გარეშე ბევრი ოჯახისთვის მუდმივ
შრობლემას წარმოადგენს. არც ჩემი
ოჯახი იყო გამონაკლისი. გარდა ამისა,
უფრო სასოწარკვეთილი ვიყავი იმის
გათვალისწინებით, რომ ვარ შეზღუდული
შესაძლებლობების მქონე პირი და მამა
დიდ ოჯახში. ხალხი ხსნას ემიგრაციაში
ხედავდა და ჩემი ვაჭიშვილიც ამისთვის
ემზადებოდა. იმედი გქონდა, რომ
გამოჩნდებოდა რაიმე ისეთი, რაც ხელს
შეუშლიდა ჩვენი ოჯახის გაყოფას. გასაოცრია,
მაგრამ ჩვენი იმედი გამართლდა

სატელეფონო საუბრის შემდეგ, ჩვენ შევითანეთ აპოლიკადა პროექტში მონაწილეობის მისაღებად და მივიღეთ დანამარბე მცირე ბიზნესისთვის საჭირო უნარების განვითარების ტრენინგების და საჭირო რჩევების სახით. შედეგად ჩვენი ბიზნეს გეგმა დამტკიცდა და ჩვენ მივიღეთ 2,000 დოლარის ოდენობის დაფინანსება ჩვენი კომპანიის შესაკეთებლად.

work together with my son and we are well satisfied with outcome of our joint efforts. I would like to thank the organizers for their attention and kind support to vulnerable people”.

Այնպատուն են որդուս հետ, մեր աշխատանքի
արդյունքից գոհ եմ: Ուզում եմ կազմակերպիչներին
հնրահալալություն հայտնել իրենց հազաժության
ու կարիքալորների օգնելու համար”:

მე ვმუშაობ ჩემს შვილთან ერთად და ძალიან ვაკაყოფილები ვართ ჩვენი საერთო ძალისხმევის შედეგით. მინდა მადლობა ვუთხრა ორგანიზატორებს გამოჩენილი ყურადღებებისთვის და მოწყვლადი ხალხის მხარდაჭერისთვის.

Success Story from Georgia

Project beneficiaries Lasha Naveishvili and his wife Tamar are both mine victims. The project supported Lasha in expanding his small vehicle parts repair and selling business in Zugdidi, which has doubled his income and proved successful. As business is progressing he needs an accountant to lead the financial part of the business professionally.

Tamar has decided to study accounting standards and get employed in her husband's business. Currently she is undergoing the training in modern standards of accounting. After the training, Tamar will work in her husband's enterprise and lead all the financial aspects of his business. “ I know how important it is to have a specific knowledge in accounting and good understanding of the local business environment. We both are very thankful to the opportunities the project has opened for our family. Things are not the same any more. We feel fit and empowered to face challenges life may bring and overcome them efficiently and professionally”.

Հաջողության պատմություն Վրաստանից

Մրգրի Եաիուիլի և Լաա Նավիշվիլի և Լաա ին Թամար Երկուսն էլ աուի են ալաննիք: Մրգրն ալալե Լաուին ընդլանել մեհնանիքի մասիք վերանորոման և վանաիքի վաիք բիգնիլ Զուգիդիում, ադլուհում էլումաուիքը կրկնաուալիքին: Բիգնիլ ընդլաննը զուգընալ Լաան ահիաուիլի էլինի հալաաի՝ ֆինանսիերն աքիաուալիքիքն վաիքու համար: Թամարը ադլել է հալաաիալան հալաուում ալիքել և աուաու մաա ալաաուաիքի ահնիլ: Ներկալումս զուգընալիքի է մասնակիում, աքն ալաալուլ և հաա կալաաի աուաու Զանաուիքում և կվաի հալաաիալալը: “Գիաում՝ ինչան կալալ է ալաալալ հալաաիալալը և հալաալ ալի գիաաալ միլալալը: Մեն էրկուսն էլ Եաաաաալաա ևն Զրգրի կիլմիլ մեր ընաաիքին ալաա ալ հաաալալալաա համար: Ալմ ասա ան է վաիլել: Մեն գզում են, ալ աաաաա ևն ադլուալալ և աքիաուալալ կերալլ զիմալալ կաաիքի մաաաիալալիքնիքն”:

წარმატებული ისტორია საქართველოდან

პროექტის ბენეფიციარები, ლაშა ნავეიშვილი და მისი მეუღლე, თამარი, ნაღმით დაზარალებულები არიან. პროექტი დაეხმარა ლაშას გაეფართოებინა მისი ავტო ნაწილების შეკეთების და რეალიზაციის მცირე ბიზნესი ზუგდიდში, რის შემდეგადაც მისი შემოსავალი გაორმაგდა და ბიზნესი წარმატებით მუშაობს. ბიზნესის ზრდასთან ერთად მას ესაჭიროება ბუღალტერი, რომელიც პროფესიონალურ დონეზე წარუძღვება ბიზნესის ფინანსურ მზარეს.

თამარმა გადაწყვიტა შეისწავლოს საბუღალტრო სტანდარტები და დასაქმდეს თავის მეუღლის ბიზნესში. ამჟამად ის გადის ტრენინგს თანამედროვე საბუღალტრო სტანდარტებში. ტრენინგის დასრულების შემდეგ, თამარი იმუშავებს მისი მეუღლის

საწარმოში და წარუძღვება მისი ბიზნესის ყველა ფინანსურ ასპექტს. „ვიცი, რომ ძალიან მნიშვნელოვანია გჭონდეს კონკრეტული ცოდნა საბუღალტრო საქმეში და გესმოდეს ადგილობრივი ბიზნეს გარემო. ჩვენ ორივე ძალიან მაღლიერნი ვართ იმ შესაძლებლობების, რაც პროექტის საშუალებით მიეცა ჩვენს ოჯახს. უკვე ყველაფერი შეიცვალა;

ჩვენ მზად ვართ იმ გამოწვევებისთვის, რაც ცხოვრებას მოაქვს და შეგვიძლია ეფექტურად და პროფესიონალურად გავუმკლავდეთ მათ.“

How to participate in the programme?

ITF is implementing the programme in cooperation with our local partner International Organization for Migration (IOM).

In Armenia please contact:

IOM Armenia
UN House Armenia,
Contact person:
Khachatur Kazazyan
P. Adamyan st., 14, Yerevan,
Phone: +374 10 58 56 92,
+374 10 58 37 86
E-mail: IOMArmenia@iom.int

In Georgia please contact:

IOM Office in Tbilisi
Mtskheta - Mtianeti Region
17 Abuladze Str.
Contact Persons: Tsiuri Antadze
Tel: +995 (32) 25 22 16/17;
2 29 38 94
E-mail: tantadze@iom.int

IOM Office in Kutaisi
Imereti Region
Contact person: Nugzar Kokhreidze
7 Victor Kupradze Str.
Tel: +995 (431) 2353 83; 24 44 43;
Mob: + 995 593 18 07 46
Email: nkokhreidze@iom.int

Ինչպե՞ս մասնակցել ծրագրին

ITF-ն իրականացնում է ծրագիրը տեղի մեր գործընկերոջ՝ Միգրացիայի Միջազգային Կազմակերպության (ՄՄԿ) իեռ համատեղ:

Հայաստանում կարող եք դիմել.

ՄՄԿ-Հայաստան
Նաչատուր Կազազյանին
ՄԱԿ-ի հայաստանյան գրասենյակ
Ֆ. Նբխան, Պ. Ադամյան փող. 14
Հեռ.՝ +374 10 58 56 92,
+374 10 58 37 86
Էլ. փոստ՝ IOMArmenia@iom.int

Վրաստանում կարող եք դիմել.

ՄՄԿ Թբիլիսիի գրասենյակ
Յիուրի Անթաձեին
Մսխեսա-Մթիանետի շրջան
Աբուլաձե փող. 17
Հեռ.՝ +995 (32) 25 22 16/17
2 29 38 94
Էլ. փոստ՝ tantadze@iom.int

ՄՄԿ Քուրաթիսիի գրասենյակ
Նուզգար Քոխրեիձեին
Իմեքեթի շրջան
Վիկտոր Կուպրաձեի փող. 7
Հեռ.՝ +995 (431) 235383, 244443,
բջջ.՝ + 995 593 180746
Էլ. փոստ՝ nkokhreidze@iom.int

როგორ უნდა მიიღოთ მონაწილეობა პროგრამაში?

ITF-ი აზორციელებს ამ პროგრამას ადგილობრივ პარტნიორთან, მიგრაციის საერთაშორისო ორგანიზაციასთან (IOM) ერთად.

სომხეთში გთხოვთ დაუკავშირდეთ:

IOM სომხეთის გაეროს სახლი,
საკონტაქტო პირი: ნაჩატურ კაზაზიანი
Յ. ადამიანის ქ. # 14, ერევანი,
ტელ.: +374 10 58 56 92,
+374 10 58 37 86
ელ.ფოსტა: IOMArmenia@iom.int

საქართველოში გთხოვთ დაუკავშირდეთ:

IOM-ის ოფისი თბილისში
მცხეთა-მთიანეთის რაიონი
აბულაძის ქ. # 17
საკონტაქტო პირი: ციური ანთაძე
ტელ.: +995 (32) 25 22 16/17;
2 29 38 94
ელ.ფოსტა: tantadze@iom.int

IOM-ის ოფისი ქუთაისში
იმერეთის რეგიონი
საკონტაქტო პირი: ნუგზარ კოხრეიძე
ვიქტორ კუპრადის ქ. # 7
ტელ.: +995 (431) 2353 83; 24 44 43;
მობ.: + 995 593 18 07 46
ელ.ფოსტა: nkokhreidze@iom.int

IOM Office in Poti
Samegrelo Region
Contact Person: Nana Tsulaia
54 Constitution Str; Vocational Education College,”Phasizi”,
Tel: +995 (493) 22 58 18;
Mob: 599 26 27 49
E-mail: ntsulaia@iom.int

IOM Office in Gori
Sida Kartli and
Kvemo Kartli Regions
Contact Person:
Manana Amonashvili
16 Stalin Str.,
Municipality Building, Room 323; Gori
Tel: +995 (370) 27 70 78;
Mob: +995 591 24 96 53
E-mail: mamonashvili@iom.int

IOM Office in Telavi
Kakheti Region
16 Erekle II Str.,
Telavi Municipality, Second Floor; Telavi
Contact person: Maka Leonovi
Tel: + 995 (350) 27 08 72;;
Mob: 599 22 86 82
E-mail: mleonovi@iom.int

ՄՄԿ-ի Փոփի գրասենյակ
Նոնա Յուլայային
Սամեգրելո շրջան
Սահմանադրության փող. 54, Արհեստագործական
Բուլվ. “Փասիզի”
Հեռ.՝ +995 (493) 22 58 18,
բջջ.՝ 599 26 27 49
Էլ. փոստ՝ ntsulaia@iom.int

ՄՄԿ-ի Գորիի գրասենյակ
Մանան Ամոնաշվիլին
Սիդա Գարքլի և Քվեմո Գարքլի շրջաններ
Ֆ. Գորի, Սոսլիսի փող. 16
Քաղաքապետարանի շենք, սենյակ 323
Հեռ.՝ +995 (370) 27 70 78,
Բջջ.՝ +995 591 24 96 53
Էլ. փոստ՝ mamonashvili@iom.int

ՄՄԿ-ի Թելավիի գրասենյակ
Մակա Լեոնովիին
Կախեթի շրջան
Ֆ. Թելավի, Էրեկլ II փող. 16
Քաղաքապետարանի շենք, 2-րդ հարկ
Հեռ.՝ + 995 (350) 27 08 72,
բջջ.՝ 599 22 86 82
Էլ. փոստ՝ mleonovi@iom.int

IOM-ის ოფისი ფოთში
სამეგრელოს რეგიონი
საკონტაქტო პირი: ნანა წულაია
კონსტიტუციის ქ. # 54; პროფესიული
კოლეჯი, „ფაზისი“, ტელ.: +995 (493) 22 58 18;
მობ.: 599 26 27 49
ელ.ფოსტა: ntsulaia@iom.int

IOM-ის ოფისი გორში
შიდა ქართლის და ქვემო ქართლის რეგიონები
საკონტაქტო პირი: მანანა ამონაშვილი
სტალინის ქ. # 16, მუნიციპალიტეტის შენობა,
ოთახი 323;
ტელ.: +995 (370) 27 70 78;
მობ.: +995 591 24 96 53
ელ.ფოსტა: mamonashvili@iom.int

IOM-ის ოფისი თელავში
კახეთის რეგიონი
ერეკლე II-ს ქუჩა # 16
თელავის მუნიციპალიტეტი, მეორე სართული;
საკონტაქტო პირი: მაკა ლეონოვი
ტელ.: + 995 (350) 27 08 72;; მობ.: 599 22
86 82 ელ.ფოსტა: mleonovi@iom.int

Relevant Contact points
for other programmes and
opportunities available to
persons with disabilities

Ո՞ր դիմել համանյումների
համար նախատեսված
այլ ծրագրերից ու
հնարավորություններից
օգտվելու համար

In Armenia:

State Employment Service Agency (SESA)

Artak Simonyan, Deputy Head,
68, K. Ulnetsi street, Yerevan
Phone: 00374-10-28 06 25,
Email: sesa@employment.am

Pyunik Union of Disabled

16 Tsitsernakaberd St., p/o box 59,
Yerevan
Phone: +374 10 560 817, 560 707
E-mail: pyunik@arminco.com

Khariskh NGO

Susanna Isajanyan
6/14 Charents St., Sisian, Armenia
Phone: + (374283) 3129
Mobile: +(374 93) 646580
Email: Susanna-Isaj@yahoo.
com, khariskh@mail.ru

Համանյումների համար առկա այլ ծրագրերի ու
հնարավորությունների համար Հայաստանում դիմել.

Զբաղվածության տեսական ծառայություն
գործակալություն (ԶՊՄԳ)
Փոխնիքեն Արտակ Սիմոնյանին
Բ. Նբեան, Ուլնետսի փող. 68
Հեռ.՝ 00374-10-28 06 25,
Էլ. փոստ՝ sesa@employment.am

Փյունիկ համանյումների միություն
Բ. Նբեան, Ծիծեռնակաբերդի փող. 16,
փոստատու 59
Հեռ.՝ +374 10 560 817, 560 707
Էլ. փոստ՝ pyunik@arminco.com

Խարիսխ ՆԿ
Սուսաննա Իսախանյանին
Բ. Սիսիան, Չարենցի փող 6/14
Հեռ.՝ + (374283) 3129
Բջջ.՝ +(374 93) 646580
Էլ. փոստ՝ Susanna-Isaj@yahoo.com,
khariskh@mail.ru

საკონტაქტო ინფორმაცია
შეზღუდული
შესაძლებლობების მქონე
პირებისთვის ხელმისაწვდომი
სხვა პროგრამების და
შესაძლებლობებისთვის

სომხეთში:

სახელმწიფო დასაქმების სამსახურის
სააგენტო (SESA)
არტაკ სიმონიანი, უფროსის მოადგილე,
კ. ულნეტსის ქ. # 68, ერევანი
ტელ.: 00374-10-28 06 25, ელ.ფოსტა:
sesa@employment.am

პუნიკის ინვალიდთა კავშირი
წიწერნაკაბერდის ქ. # 16, საფოსტო
ყუთი 59, ერევანი
ტელ.: +374 10 560 817, 560 707
ელ.ფოსტა: pyunik@arminco.com

არასამთავრობო ორგანიზაცია - ხარისხ
სუსანა ისაჯანია
ჩარენცის ქ. # 6/14, სისიანი, სომხეთი
ტელ.: + (374283) 3129
მობ.: +(374 93) 646580
ელ.ფოსტა: Susanna-Isaj@yahoo.com,
khariskh@mail.ru

In Georgia:

Association of Disabled Women and Mothers of Disabled Children DEA

Madonna Kharebava
Address: 3 Lazi St, Zugdidi 2100
Phone: + 995 (77) 45 45 88
E-mail:
madonnakharebava@yahoo.com;

Coalition for Independent Life

Giorgi Dzeladze
7 Kedia St, Tbilisi
Phone: +995 (32) 225 23 19
E-mail: g.dzeladze59@gmail.com

Վրաստანում.

Համայնքում կանոց ու համայնքում երեխաների
մայերի միություն
Մադոնա Խարեբավային
Բ. Զուգդիդի 2100, Լազի փող. 3
Հեռ.՝ + 995 (77) 45 45 88
Էլ. փոստ՝ madonnakharebava@yahoo.com

Ինքնուրույն կյանքի կապից
Գիորգի Զելնադզեին
Բ. Թեդիկի, Բեդիկ փող. 7
Հեռ.՝ +995 (32) 225 23 19
Էլ. փոստ՝ g.dzeladze59@gmail.com

საქართველოში:

ინვალიდ ქალთა და ინვალიდ ბავშვთა
დედათა ასოციაცია დეა
მადონა ხარებავა
მისამართი: ლაზის ქ. # 3, ზუგდიდი 2100
ტელ.: + 995 (77) 45 45 88
ელ.ფოსტა:
madonnakharebava@yahoo.com;

კოალიცია თავისუფალი ცხოვრებისთვის
გიორგი ძნელაძე
კედის ქ. # 7, თბილისი
ტელ.: +995 (32) 225 23 19
ელ.ფოსტა: g.dzeladze59@gmail.com

სურდალება გამაზვილებულია ორივე ქვეყნის სასაზღვრო რეგიონებზე. ეკონომიკური საქმიანობებისთვის პირობების გაუმჯობესება, ნოუ-ჰაუს გადაცემა სოფლის მეურნეობის პროდუქციის მოდერნიზაციის

ITF supports the provision of safety and is strongly devoted to enhancing human security and long lasting peace of communities worldwide where the most pressing needs are.

ITF-մարդկանց
 պաշտպանվածության մեծացման
 կազմակերպության մասին

ITF-ի աջակցությամբ ուղղված է բարեկեցության ապահովմանը, մարդկանց պատշաճ ավանդության մեծացմանը և տեղական խաղաղության ապահովմանը բոլոր այն համայնքներում, որտեղ այդ ամենի կարիքն առավել շատ է զգացվում:

საერთაშორისო
სატრასტო ფონდი (ITF)

ITF ხელს უწყობს უსაფრთხოების უზრუნველყოფას და თავის საქმიანობას უძღვნის ადამიანების უსაფრთხოების გაძლიერებას და ხანგრძლივ სიმშვიდეს მსოფლიოს მასშტაბით, იქ, სადაც ამის საჭიროება ყველაზე მეტია.

